

СТАНОВИЩЕ

от

доц. Милен Минчев Минков

за автореферат на дисертационния труд на

инж. Дарина Недкова Добрева

На тема:

**“СЪВРЕМЕННИ ЕРГОНОМИЧНИ И ДИЗАЙНЕРСКИ АСПЕКТИ ПРИ ПРОЕКТИРАНЕТО НА
УЧИЛИЩНО ОБЗАВЕЖДАНЕ”**

за присъждане на образователна и научна степен „доктор”

по научната специалност „Ергономия и промишлен дизайн”

Идеята да разработи и осъвремени ергономичните и дизайнерски решения при проектирането на комплексно училищно обзавеждане, оставят в мен приятни впечатления и удовлетвореност от факта, че инж. Добрева е положила толкова сериозно усилие, а именно:

1. Изследвани са 21 варненски училища, като проучването е извършено в четири от тях – на случаен принцип
2. Анализите и част от изводите са построени и следват от осмислянето на достатъчно дълъг период от време.

I. Актуалност на проблема.

1. Анализирани са условията в които се провежда учебно-образователния процес – днес и сега
2. Следствията от този процес са резонно разработени, като са предложени и практически решения.

Ще изброя само някои от тях:

/1/ Докторантката акцентира върху острата нужда от подобряване и осъвременяване на ергономичните норми и дизайнът на училищните мебели – основни и помощни – чинове, шкафове, етажерки, стелажи.

/2/ Извежда проблема с гръбначните изкривявания, обездвижването, затлъстяването, психическия дискомфорт при децата от началния курс, като социално значим.

/3/ Предлага цялостната си визия за ползотворен и здравословен учебен процес – специални кътове за почивка и отмора на децата, адекватна декорация и удачни цветови решения в учебните помещения.

II. Основни приноси на дисертацията.

1. В подкрепа на основната си идея, докторантката използва традиционни, утвърдени методи за изследване като: напр. социологически проучвания чрез анкетиране на деца, директори, училищен персонал, но и твърде специфични методи като: например тест за графична тремометрия, физиологичен метод – измерване на ръст, тегло, възраст и др.
2. Считаю, че, въвеждането на термини като „ергочин“, „адаптиран ергочин“, представляват принос към обогатяването на съществуващата научна терминология.
3. Друг важен принос е въвеждането на цветово кодиране и съответните различия при създаването на ергочин, - цветово кодиране базирано на основните, актуализирани след анализите антропометрични характеристики на децата и техните нужди. Отчетена е промяната в ръста вследствие от акселерацията.
4. Основен според мене, приложен принос на инж. Добрева е създаването на взаимовръзката между височината на тялото на ученика, височината на плота на масата и височината на седалката, отново дефинирани и предметени чрез цветово кодиране. Би следвало да се вземе предвид препоръката на дипломантката за четирите конфигурации на ергочина (ако проектът се реализира практически).
5. На последно, но не и по важност място, би следвало да се отчете и бъдещият финансов и икономически ефект за държавата – разходът на материалните средства нужни за производството на такъв тип ергочинове, би бил категорично предпочетен, пред разходите на средства за лечение на децата от гръбначни изкривявания, психологически проблеми и др.

III. Критични бележки.

Използването на множественото число в автореферата, сериозно противоречи на единствеността на автора на дисертацията.

Изрази като „ физиологични размери на децата“, „разчупване на съществуващия облик на ученическия чин“, „предметно – пространствен дизайн“, „дъното на класната стая“ и др. изгриват от достойнствата на дисертационния труд.

Изписването на периодиката в изследването не е коректно и екзактно.

IV. Препоръки.

Установих, че инж. Добрева е ползвала съвети и препоръки на специалисти от доста и различни области на науката. Испитях известно разочарование и добронамерена ревност от факта, че художниците са абсолютно пренебрегнати и никъде споменати. Смяя да я посъветвам, да не допуска в бъдещата си кариера като преподавател и учен, подобно отношение, особено когато в разработките ѝ, става въпрос за цветове, хармонии и пространства.

V. Заключение.

Докторантката, инж. Добрева е изпълнила изискванията на **ЗРАСРБ** и правилника за приложението му. Направените критични бележки не променят по същество приносите от дисертационния труд. Отчитам като сериозни по замисъл и приложение приносите и резултатите ѝ, давайки и своята положителна оценка.

Позволявам си, да предложа на почитаемото Научно жури да присъди образователната и научна степен **доктор** на инж. Дарина Недкова Добрева по научната специалност „**Ергономия и промишлен дизайн**”

18.06.2015

Изготвил становището: (П)

Доцент Милен Минчев Минков